

गय आत्रेयः। अग्निः। अनुष्टुप्, ५, ७ पङ्क्तिः।

त्वामग्ने हविष्मन्तो देवं मर्तास ईळते। मन्ये त्वा जातवेदसं स हव्या वक्ष्यानुषक् ॥ ५.००९.०१

अग्ने। देवम्- द्योतनशीलम्। त्वाम्। हविष्मन्तः- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यवन्तः। मर्तासः- मनुष्याः। ईळते- स्तुवन्ति। त्वा- भवन्तम्। जातवेदसम्- जातविद्यम्। मन्ये- ध्यायामि। सः- तादृशस्त्वम्। आनुषक्- अनुषक्तं यथा भवति तथा। वक्षि- आवह ॥१॥

अग्निर्होता दास्वतः क्षयस्य वृक्तबर्हिषः।

सं यज्ञासश्चरन्ति यं सं वाजासः श्रवस्यवः ॥ ५.००९.०२

वृक्तबर्हिषः- लब्धभूमिकस्य। दास्वतः- दातुः। क्षयस्य- मनुष्यस्य। अग्निः। होता- देवानामाह्वाता। यज्ञासः- यजमानाः। वाजासः- सद्गतयः। श्रवस्यवः- श्रुतिकामाः। यम्। सं चरन्ति- समुपासते ॥२॥

उत स्म यं शिशुं यथा नवं जनिष्टारणी। धर्तारं मानुषीणां विशामग्निं स्वध्वरम् ॥ ५.००९.०३

यम्। मानुषीणां विशाम्- जनानाम्। धर्तारम्- धारकम्। स्वध्वरम्- शोभनध्वरविरोधिकर्माणम्। अग्निम्। नवम्- अभिनवम्। शिशुम्- वत्सम्। यथा- इव। अरणी। जनिष्ट- असूत ॥३॥

उत स्म दुर्गृभीयसे पुत्रो न ह्यार्याणाम्। पुरु यो दग्धासि वनाग्ने पशुर्न यवसे ॥ ५.००९.०४

उत- अपि च। स्म- खलु। ह्यार्याणाम्- कुटिलगतीनामश्वानाम्। पुत्रः- शिशुः। न- इव। दुर्गृभीयसे- दुर्ग्राह्यः। अग्ने। यः। पुरु- बहूनि। वना- आरण्यानि भौमभोगानित्याध्यात्मिके। पशुः- धेनुः। यवसे- तृणानि। न- अत्तीव। दग्धासि- दहसि ॥४॥

अघं स्म यस्यार्चयः सम्यक्संयन्ति धूमिनः।

यदीमहं त्रितो दिव्युप ध्मातेव धमति शिशीते ध्मातरीं यथा ॥ ५.००९.०५

यत्- यदा । त्रितः- स्थानत्रये व्याप्तोऽग्निः । ईम्- इमात्मानम् । दिवि- नभसि । ध्मातेव । उप
धमति- वर्धयति । तदा । धूमिनः- धूमवतः । धूमोपलक्षितपितृयानयुक्तस्याग्नेः । अर्चयः- प्रकाशाः ।
अर्चिरादिप्रणाल्यः । बहुजन्मभिः पितृयानेन देवयानो गन्तव्यः । सम्यक् । सम्यन्ति- सङ्गच्छन्ति ।
ध्मातरि सति यथा तथा । शिशीते- दिवि तनूकृतो भवति । ध्मा शब्दाग्निसंयोगयोः ॥५॥

तवाहमग्न ऊतिभिर्मित्रस्य च प्रशस्तिभिः । द्वेषोयुतो न दुरिता तुर्याम मर्त्यानाम् ॥ ५.००९.०६
अग्ने । मित्रस्य- सुहृदः । तव- ते । प्रशस्तिभिः- मन्त्रैः कीर्त्या वा । अहम् । ऊतिभिः-
त्वद्रक्षाशक्तिभिः । मर्त्यानाम्- मनुष्याणाम् । द्वेषोयुतो दुरिता- द्वेषयुक्ताघम् । न- सम्प्रति । तुर्याम-
तरेयम् ॥६॥

तं नो अग्ने अभी नरो रयिं सहस्व आ भर ।

स क्षेपयत्स पोषयद्ब्रुवद्वाजस्य सातय उतैधि पृत्सु नो वृधे ॥ ५.००९.०७

अग्ने । नरः- नेता त्वम् । तम्- ताम् । रयिम्- दानयोग्यसम्पदम् । नः- अस्मदर्थम् । आ भर-
आहर । सः- असौ । क्षेपयत्- वृत्राणि अधिक्षिपतु । सः । पोषयत्- स्वाश्रितान् पोषयतु । वाजस्य-
सम्पदः । सातये- सम्भजनाय । उत- अपि च । पृत्सु- वृत्रैर्जनितेषु युद्धेषु । नः- अस्माकम् । वृधे-
वृद्धये । एधि- भव ॥७॥